

Raadsvergadering : 5 juli 2016  
 Naam opsteller : Astrid van Bockhoven  
 Informatie op te vragen bij : Astrid van Bockhoven  
 Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu  
 Zaaknummer : BB16.00288  
 Registratienummer : RAAD160040

Onderwerp: jaarrekening 2015 exclusief accountantsverklaring en bestemmen jaarrekening resultaat 2015

**Aan de raad,**

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beslispunt:</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Het vaststellen van de jaarstukken 2015 inclusief jaarrekening en resultaatbestemming volgens bijgevoegd raadsbesluit</li> <li>– een reserve 3 D in te stellen voor maximaal 3 jaar</li> <li>– de moties en amendementen nr 2, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 85, 89, 90 en 91 volgens bijlage 4 jaarstukken 2015 af te voeren;</li> <li>– bijgevoegde begrotingswijzing vast te stellen.</li> </ul> |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**1. Waar gaat dit voorstel over?**

Jaarlijks legt uw college verantwoording af over het gevoerde financiële beheer. De grondslag daarvoor is de Gemeentewet. De raad stelt de jaarstukken vast. In het jaarverslag wordt melding gemaakt van de belangrijkste beleidsinhoudelijke resultaten en effecten per programma.

Het resultaat over 2015 uit normale bedrijfsvoering laat een positief resultaat zien van € 3.096.000,- (V). Dit is een verschil van € 3.168.000,- (V) ten opzichte van de begroting.

| Bedragen x € 1.000                              | Gewijzigde begroting | Jaarrekening | Vershil |
|-------------------------------------------------|----------------------|--------------|---------|
| Resultaat na bestemming normale bedrijfsvoering | 72 N                 | 3.096 V      | 3.168 V |

Dit resultaat bestaat grotendeels uit onvoorziene, incidentele voor- en nadelen. Dit zijn afwijkingen buiten de normale bedrijfsvoering:

| Bedragen x € 1.000                                     | Gewijzigde begroting | Jaarrekening | Vershil        |
|--------------------------------------------------------|----------------------|--------------|----------------|
| Incidenteel voordeel voorziening bodemsanering         |                      | 184 V        | <b>184 V</b>   |
| Incidentele voordelen in 3 D, Jeugd en WMO begeleiding |                      | 1.130 V      | <b>1.130 V</b> |
| Incidenteel voordeel opbrengsten parkeren              |                      | 91 V         | <b>91 V</b>    |
| Incidenteel voordeel leges omgevingsvergunningen       |                      | 249 V        | <b>249 V</b>   |

| Bedragen x € 1.000                               | Gewijzigde begroting | Jaarrekening   | Vershil        |
|--------------------------------------------------|----------------------|----------------|----------------|
| Incidenteel voordeel forensen-toeristenbelasting |                      | 268 V          | <b>268 V</b>   |
| Incidenteel voordeel kostenplaatsen              |                      | 334 V          | <b>334 V</b>   |
| Incidenteel voordeel algemene uitkering          |                      | 447 V          | <b>447 V</b>   |
| <b>Subtotaal incidentele voor- en nadelen</b>    |                      | <b>2.703 V</b> | <b>2.703 V</b> |

Bovenstaand is een opsomming van de grootste incidentele voor- en nadelen. Een beknopte toelichting op deze posten luidt als volgt:

- o Voor bodemsanering is een subsidie ontvangen van de provincie € 184.000,- (V). Deze subsidie is niet opgenomen in de begroting, omdat het nog niet zeker was dat we de subsidie zouden ontvangen.
- o Voor Jeugdhulp en WMO begeleiding is een voorlopige berekening gemaakt, in afwachting van de definitieve afrekening. Het positief saldo zoals nu bekend € 1.130.000,- (V)., wordt voorgesteld te storten in een nieuwe reserve 3 D om de mogelijke onzekerheden in de afrekening op te kunnen vangen. Tevens kan de eventuele risicoverevening jeugd binnen BUCH hier uit worden gedekt
- o In het raadsvoorstel van 12 december 2015 is € 250.000,- parkeeropbrengsten afgeraamd, dit bleek echter niet terecht te zijn, het incidenteel deel is € 91.000,- (V).
- o Leges omgevingsvergunningen: door een aantal grote projecten zijn de opbrengsten incidenteel hoger dan begroot € 249.000,- (V).
- o In programma 7 voordelen op diverse materiële budgetten op kostenplaatsen € 334.000,- (V). Voordeel op toeristenbelasting i.v.m. stijging werkelijke aantal nachten. Voordeel op forensenbelasting doordat de werkelijk opgelegde aanslagen hoger waren dan in de rapportages 2015 was ingeschat € 268.000,- (V). Voordeel op de algemene uitkering i.v.m. afrekeningen voorgaande jaren en aanpassing maatstaven € 447.000,- (V).

Dit betekent dat er over 2015 een uiteindelijk incidenteel resultaat behaald is van € 2.703.000,- (V). In tabelvorm ziet dat er als volgt uit:

| Bedragen x € 1.000                                     | Gewijzigde begroting | Jaarrekening   | Vershil        |
|--------------------------------------------------------|----------------------|----------------|----------------|
| <b>Resultaat na bestemming normale bedrijfsvoering</b> | <b>72 N</b>          | <b>393 V</b>   | <b>465 V</b>   |
| Subtotaal incidentele voor- en nadelen                 |                      | 2.703 V        | 2.703 V        |
| <b>Resultaat na bestemming</b>                         | <b>72 N</b>          | <b>3.096 V</b> | <b>3.168 V</b> |

De structurele gevolgen van de jaarrekening worden verwerkt in de TR2016/Kadernota. In een tabel is het effect op het meerjarensaldo als volgt te presenteren:

|     | mutatie financiële budgetten                  |   | 2016             |          | 2017             |          | 2018             |          | 2019             |          | 2020             |          |
|-----|-----------------------------------------------|---|------------------|----------|------------------|----------|------------------|----------|------------------|----------|------------------|----------|
| aut | Aframen leerling-vervoer                      | S | € 66.390         | V        | € 86.390         | V        | € 86.390         | V        | € 86.390         | V        | € 86.390         | V        |
| aut | Aanpassing BUIG budget                        | S | € 309.111        | V        | € 300.862        | V        | € 369.882        | V        | € 306.990        | V        | € 281.688        | V        |
| aut | Aanpassing budget bijstand aan zelfstandigen. | S | € 72.181         | V        | € 78.700         | V        | € 79.115         | V        | € 81.379         | V        | € 81.379         | V        |
| aut | Woonvoorzieningen                             | S | € 75.000         | V        | € 75.000         | V        | € 75.000         | V        | € 75.000         | V        | € 75.000         | V        |
| aut | WMO Rolstoelvoorzieningen                     | S | € 54.000         | N        | € 54.000         | N        | € 54.000         | N        | € 54.000         | N        | € 54.000         | N        |
| aut | Toeristenbelasting                            | S | € 66.000         | V        | € 66.000         | V        | € 66.000         | V        | € 66.000         | V        | € 66.000         | V        |
|     | <b>totaal</b>                                 |   | <b>€ 534.682</b> | <b>V</b> | <b>€ 552.952</b> | <b>V</b> | <b>€ 622.387</b> | <b>V</b> | <b>€ 561.759</b> | <b>V</b> | <b>€ 536.457</b> | <b>V</b> |

Verder is nog een begrotingswijziging toegevoegd inzake de resultaatbestemming. Het voorstel is om een bestemmingsreserve in te stellen voor de overschotten Jeugd en WMO. Voor Jeugdhulp en WMO begeleiding is een voorlopige berekening gemaakt, in afwachting van de definitieve afrekening. Het positief saldo zoals nu bekend, wordt voorgesteld in een nieuwe reserve 3 D te storten om de mogelijke onzekerheden waaronder de afrekening op te kunnen vangen. Tevens kan de eventuele risicoverevening jeugd binnen BUCH hier uit worden gedekt.

|                           |                    |
|---------------------------|--------------------|
| Overschot WMO begeleiding | € 140.000,-        |
| Overschot Jeugd           | <u>€ 990.000,-</u> |
| Totaal                    | €1.130.000,-       |

De volgende bestemming van het resultaat wordt voorgesteld:

|                            |               |
|----------------------------|---------------|
| Toevoegen algemene reserve | € 1.966.000,- |
| Toevoegen reserve 3D       | € 1.130.000,- |

Bij het voordeel op de jeugd en de WMO begeleiding kan de volgende kanttekening worden gemaakt. De begrote uitgaven van deze twee domeinen was gebaseerd op de gesloten contracten met de zorgaanbieders eind 2014. Dit betekende dat t.o.v. de inkomsten van het rijk op het domein jeugd een substantieel tekort ontstond en derhalve uitgaven (circa 700k extra) zijn bijgeraamd. Op het domein WMO begeleiding was de omgekeerde situatie van toepassing en is een fors bedrag afgeraamd. In vergelijking met de uiteindelijke inkomsten van het rijk (december circulaire 2015) resulteert dit in het volgende beeld:

|                 | Inkomsten rijk       | Uitgaven (voorlopig) | Voordeel           |
|-----------------|----------------------|----------------------|--------------------|
| WMO begeleiding | € 2.908.000,-        | € 2.012.000,-        | € 896.000,-        |
| Jeugd           | <u>€ 3.234.000,-</u> | <u>€ 3.012.000,-</u> | <u>€ 222.000,-</u> |
| Totaal          | € 6.142.000,-        | € 5.024.000,-        | € 1.118.000,-      |

Het college biedt de raad een jaarrekening exclusief een accountantsverklaring aan.

De jaarrekening is door de accountant beoordeeld met uitzondering van het sociale domein. Dit doordat er nog geen accountantsverklaring is van SVB, de uitvoerende organisatie van de uitbetaling van persoonsgebonden budgetten sociaal domein. Onze accountant vindt dat de soort van verklaring van SVB (goedkeurende, oordeelonthouding, afkeurende verklaring) invloed heeft op de verklaring die hij afgeeft op onze jaarrekening. Hierdoor kan de accountant niet inschatten wat er nodig is om het sociaal domein te controleren. Daardoor wil

de accountant het sociaal domein nog niet gaan beoordelen. Wanneer er wel een accountantsverklaring afgegeven wordt door de SVB, is nog onduidelijk. Het is daardoor onduidelijk of onze accountant een goedkeurende, oordeelonthouding of een afkeurende verklaring af gaat geven.

De aanlevering van de jaarrekening willen we de oorspronkelijke planning laten volgen, met de opmerking dat de jaarrekening nog concept is en zonder accountantsverklaring, de definitieve jaarrekening inclusief accountantsverklaring komt nadat de accountant haar rapport heeft afgegeven. Of hierdoor een extra raadsvergadering nodig is, is nog onduidelijk.

Dit betekent dat er geen oordeel is van de accountant over de rechtmatigheid en getrouwheid van de cijfers zoals ze zijn verwerkt in de jaarrekening. Wel worden de recentste cijfers opgenomen van Jeugd en WMO, echter zonder dat de accountant deze cijfers akkoord heeft gegeven, er kunnen nog wijzigingen komen, na accountantscontrole. De planning voor de jaarrekening is als volgt

|                         |         |
|-------------------------|---------|
| Commissie van Onderzoek | 18 mei  |
| Voorlichtingsavond      | 24 mei  |
| Algemene raadscommissie | 16 juni |
| Raadsvergadering        | 5 juli  |

De doelstelling van onze accountant is een accountantsverklaring af te geven vóór 15 juni. Het college wordt dan gevraagd om alsnog de jaarrekening inclusief accountantsverklaring vast te stellen en aan de raad aan te bieden.

### **Concept rapport van bevindingen accountant**

De accountant heeft een controle van de processen exclusief sociaal domein uitgevoerd. Ze heeft een voorlopig rapport van bevinding opgesteld. Dit rapport wordt besproken in de commissie van onderzoek op 18 mei 2016.

Aandachtspunten:

Investerings

In haar rapport heeft de accountant een opmerking gemaakt over de registratie van kredieten: Het inzicht in de voortgang van de kredieten kan worden verbeterd. Het college zal hier voor in de jaarrekening 2016 op een andere wijze registreren.

Voorzieningen

De onderbouwingen en de toetsing van de onderbouwing van de voorzieningen dient periodiek te worden herzien. Niet alle voorzieningen worden periodiek getoetst. Het college zal in 2016 alle voorzieningen periodiek toetsen.

## **2. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?***

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid:
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☒ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van uw college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer (indemniteitsbesluit);

Indien de raad tot het oordeel komt dat baten, lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties die in de jaarrekening zijn opgenomen niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, wordt dit standpunt terstond ter kennis gebracht aan uw college met vermelding van de gerezen bedenkingen;

Uw college zendt de raad binnen twee maanden na ontvangst van het standpunt een voorstel voor een indemniteitsbesluit, vergezeld van een reactie op de bij de raad gerezen bedenkingen;

Indien uw college een voorstel voor een indemniteitsbesluit heeft gedaan, stelt de raad de jaarrekening niet vast dan nadat hij heeft besloten over het voorstel;

Uw college heeft het nut en noodzaak van de reserves en voorzieningen beoordeeld.

### **3. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?**

Uw gemeenteraad stelt de jaarrekening vast. In de jaarrekening wordt door ons college verantwoording afgelegd over de uitvoering van de programma's in het jaar 2015 in vergelijking met de programmabegroting 2015 en de bijstellingen daarop in de tussentijdse rapportage en andere raadsbesluiten.

#### **Regionale samenwerking**

- ☐ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☒ komt hier niet voor in aanmerking omdat: dit volgens de gemeentewet een bevoegdheid is van de eigen gemeenteraad.

#### **Burgerparticipatie:**

nvt

**Externe communicatie:** ja

**Extern overleg gevoerd met:** Ernst & Young

### **4. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?**

nvt

### **5. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?**

|                         |         |
|-------------------------|---------|
| Commissie van Onderzoek | 18 mei  |
| Voorlichtingsavond      | 24 mei  |
| Algemene raadscommissie | 16 juni |
| Raadsvergadering        | 5 juli  |

### **6. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?**

Zie onder 1

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? nvt

#### **Risico's**

- ☐ open-einde regelingen:

- ☐ garantieverplichtingen:
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☐ overige risico's:
- ☐ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris):

**7. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?***

De raad moet de jaarstukken goedkeuren vóórdat deze stukken worden opgestuurd naar Gedeputeerde Staten.

Dit dient vóór 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar plaats te vinden

**Bijlagen:**

Bijlage 1 Jaarstukken 2015

Bijlage 2 Verslag van bevindingen exclusief sociaal domein voor de Raad van Ernst & Young Accountants

Bijlage 3 Begrotingswijziging 'Resultaatbestemming jaarrekening 2015'

Bergen, 10 mei 2016

College van Bergen

M.J. Pothast  
secretaris

drs. H. Hafkamp  
burgemeester